

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **R. Y.**
státní příslušník U.
bytem X

zastoupený advokátkou JUDr. Annou Pavlíkovou
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

takto:

- I. Žalovaný je povinen do pěti pracovních dnů od právní moci tohoto rozsudku vyznačit žalobci vízový štítek osvědčující prodloužení dočasné ochrany do 31. 3. 2025 ve smyslu § 7b zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území U. vyvolaným invazí vojsk R.f.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení částku 10 200 Kč, a to k rukám jeho zástupkyně JUDr. Anny Pavlíkové, advokátky.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Podstatou této věci je otázka, zda je důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě [§ 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území U. vyvolaným invazí vojsk R. f. (dále jen „lex U.“)] v souladu s právem Evropské unie.
2. Žalobce se žalobou podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 30. 7. 2024 domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného spočívající v nevydání/nevylepení vízového štítku jako dokladu o prodloužení dočasné ochrany udělené podle lex U.
3. Žalobce v žalobě shrnul, že mu byla v březnu roku 2022 udělena dočasná ochrana, která mu byla dne 30. 3. 2023 prodloužena. Dne 18. 2. 2024, tedy v zákonem stanovené lhůtě, se registroval k jejímu prodloužení a rovněž se v zákonné lhůtě dostavil k vyznačení vízového štítku. Žalovaný mu přesto prodloužení dočasné ochrany neosvědčil, ačkoli byl povinen žalobci osvědčení o prodloužení jeho dočasné ochrany vydat. Žalobce poukazoval na to, že jeho nevlastní matka a její nezletilé děti dostaly též k. víza, avšak žalobce a nezletilé děti jeho nevlastní matky dostali kvůli vyřizování biometrických pasů víza později, tj. až v březnu 2023, přičemž pouze tato skutečnost (pozdější získání k. víza) je důvodem, pro který na něho žalovaný hledí, jako by mu dočasná ochrana zanikla.
4. Žalobce dále uvedl, že jako občan U. spadá do okruhu osob dle prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z U. ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále „prováděcí rozhodnutí Rady“), a nelze ho *a priori* vyloučit z poskytnutí dočasné ochrany či jejího prodloužení jen proto, že se stal držitelem k. víza, a nelze mu následně dočasnou ochranu z tohoto důvodu odejmout nebo dovozovat její zánik.
5. Podle žalobce je § 5 odst. 8 písm. d) lex U. neaplikovatelný pro rozpor s unijním právem. Z judikatury správních soudů podle žalobce plyne, že není možné občanu U. neudělit dočasnou ochranu jen proto, že je držitelem kanadského víza (popřípadě víza jiného státu). K tomu odkázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023-32, nebo ze dne 10. 4. 2024, č. j. 14 A 99/2023-46. Jak neudělení víza, tak neprodloužení či zánik dočasné ochrany, mají stejný účinek – občana U., který spadá do působnosti prováděcího rozhodnutí Rady, vylučují z působnosti dočasné ochrany, což je i podle odkazované judikatury nepřípustné.
6. Žalobce dále poukázal na to, že v K. nikdy nežil, k. vízum tak ani nikdy nevyužil. Za podstatné považuje i to, že v době vyřizování žádosti o k. vízum byl ještě nezletilý, v dané věci právně sám nejednal. Podle žalobce závěr žalovaného o zániku jeho dočasné ochrany dovozený z § 5 odst. 8 písm. d) lex U., který následně vedl k neprodloužení jeho dočasné ochrany, odporuje směrnici Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), prováděcímu rozhodnutí Rady i prováděcímu rozhodnutí Rady (EU) 2023/2409 ze dne 19. 10. 2023 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382. Právo EU nezná jako důvod pro vyloučení nebo odnětí dočasné ochrany získání

dlouhodobého víza v jiném státě. Směrnice o dočasné ochraně upravuje v čl. 28 taxativně důvody pro vyloučení z dočasné ochrany – jedná se o spáchání závažných zločinů proti míru, lidskosti, válečných zločinů, vážných nepolitických zločinů nebo činů proti cílům a zásadám Spojených národů. Zákonná úprava rozšiřující důvody pro vyloučení (odnětí, zánik) dočasné ochrany nad rámec důvodů upravených ve směrnici o dočasné ochraně je nepřipustná a pro rozpor s právem EU ji není možné aplikovat.

7. Žalobce dále namítal, že v právu EU není opora pro argumentaci žalovaného, že zánik dočasné ochrany upravené v § 5 odst. 8 písm. d) lex U. je legitimní, neboť se jedná o subsidiární formu ochrany, která se aplikuje pouze v případě, že není za ochranu odpovědný jiný stát. Tato argumentace žalovaného je zcela proti smyslu unijní úpravy dočasné ochrany jako jednoduchého nástroje pro vysídlené osoby.
8. Vzhledem k tomu, že žalobci udělením k. víza dne 8. 3. 2023 z důvodu přímého účinku příslušného ustanovení směrnice o dočasné ochraně nemohla zaniknout jeho dočasná ochrana, mělo ze zákona dojít k jejímu prodloužení a žalovaný měl žalobci vydat vízový štítek toto osvědčující. Pokud žalobci nezanikla jeho dočasná ochrana, nebyl ani důvod pro zahájení řízení o jeho správním vyhoštění.
9. Postup žalovaného představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce poukázal na to, že je ve věku blízkém mladistvému. Zároveň je nepřiměřené, aby byl nucen odloučit se od své nejbližší rodiny a musel vycestovat do K., v níž nikdy nepobýval, nemá tam žádné stabilní zázemí. Žalovaný nijak nezohlednil ani specifickou situaci žalobce a jeho rodiny. Kromě složité rodinné situace bylo třeba vzít v potaz i nepříznivý zdravotní stav žalobce. Postup žalovaného, resp. Policie ČR by tak mohl ve svém důsledku ohrozit žalobce i na jeho zdraví.
10. Žalobce se tak domáhal toho, aby soud určil, že je žalovaný nečinný a přikázal mu, aby do 5 dnů od právní moci rozsudku vydal žalobci vízový štítek podle § 7b odst. 2 lex U.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 6. 8. 2024 rekapituloval skutkové okolnosti. Žalobci byla dne 30. 4. 2022 udělena dočasná ochrana podle § 3 lex U. Oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany mu bylo podle lex U. uděleno s platností do 31. 3. 2023, a to ve formě vízového štítku č. X. Tento vízový štítek byl vyznačen mimo cestovní doklad, na hraniční průvodku, jelikož žalobce nepředložil správnímu orgánu cestovní doklad. Dne 16. 3. 2023 se žalobce elektronicky registroval k prodloužení dočasné ochrany, přičemž dne 6. 6. 2023 mu v návaznosti na tuto registraci byl, opět mimo cestovní doklad, který nepředložil, vyznačen vízový štítek prodloužené dočasné ochrany č. X s platností do 31. 3. 2024. Dne 18. 2. 2024 se žalobce opět registroval k prodloužení dočasné ochrany, přičemž za účelem vyznačení štítku prodloužené dočasné ochrany se k žalovanému dostavil dne 16. 7. 2024. Při této příležitosti bylo z jeho cestovního dokladu, který žalovanému předložil, zjištěno, že se v něm nachází dlouhodobé vízum udělené k. orgány, a tudíž že žalobci dočasná ochrana, k jejímuž prodloužení se registroval, podle § 5 odst. 8 písm. d) lex U. již dříve zanikla. Žalovaný proto nemohl žalobci vízovým štítkem osvědčit prodloužení dočasné ochrany, když mu oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany předtím zaniklo. Pokud by žalobce předložil žalovanému svůj cestovní doklad již při prodloužení dočasné ochrany dne 6. 6. 2023, nebylo by mu již tehdy vízovým štítkem č. X osvědčeno prodloužení dočasné ochrany na území České republiky. Protože je vízový štítek vydáván v souvislosti s prodloužením dočasné ochrany pouze osvědčením o tom, k čemu došlo ze zákona, respektive ze zákona na základě elektronické registrace, vízový štítek č. X zjevně osvědčoval trvání dočasné ochrany

žalobce nesprávně, neboť tou dobou bylo toto oprávnění již několik měsíců zaniklé. Žalovaný v závěru rekapitulační části vyjádření výslovně potvrdil veškeré pospané skutkové okolnosti.

12. Žalovaný dále uvedl, že tím, že považoval žalobcovu dočasnou ochranu za zaniklou, postupoval v souladu se zákonem. Ustanovení § 5 odst. 8 písm. d) lex U. stanoví, že oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany zaniká udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě. Žalovaný odkázal na důvodovou zprávu k návrhu zákona č. 175/2022 Sb., o dalších opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území U. vyvolaným invází vojsk R. f., ze které dovozuje, že § 5 odst. 8 doplňuje důvody zániku dočasné ochrany uvedené v § 11 zákona o dočasné ochraně. Žalovaný je orgánem veřejné moci a jako takový má povinnost postupovat v souladu se zákonem. Ustanovení § 5 odst. 8 písm. d) lex U. je platné a účinné až do 31. 3. 2025, Ústavní soud ho nezrušil pro rozpor s ústavním pořádkem, a pokud je žalovanému známo, ani se k tomu neschyluje. Z toho žalovaný dovozuje, že je povinen toto ustanovení aplikovat a považovat oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany žalobce za zaniklé v okamžiku, kdy mu bylo uděleno k. dlouhodobé vízum (k 8. 3. 2023).
13. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného zopakoval, že právo Evropské unie má v případě rozporu přednost před vnitrostátním zákonodárstvím. Žalovaný se přitom k námitce rozporu § 5 odst. 8 písm. d) lex U. nijak nevyjádřil. Žalobce dále odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2024, č. j. 9 A 23/2024-36, v němž byl řešen skutkově téměř totožný případ. Městský soud v Praze potvrdil ustálený právní názor, že směrnice o dočasné ochraně je založena na principu minimální harmonizace, kdy nevyklučuje množnost příznivější vnitrostátní úpravy, nedovoluje však, aby členské státy v rámci vlastních zákonných úprav z dočasné ochrany některé osoby vylučovaly, ačkoli dle směrnice těmto osobám právo na dočasnou ochranu náleží.
14. Soud vyzval žalovaného ke sdělení, zda nezvažuje s ohledem na závěry Městského soudu v Praze uvedené v rozsudku ze dne 10. 4. 2024, č. j. 14 A 99/2023-46, č. 4612/2024 Sb. NSS, změnu svého právního závěru ohledně hodnocení zániku dočasné ochrany žalobce v projednávané věci.
15. Žalovaný ve vyjádření ze dne 26. 8. 2024 soudu sdělil, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2024, č. j. 14 A 99/2023-46, se týká neudělení dočasné ochrany, kdežto v případě žalobce došlo k zániku již udělené dočasné ochrany ve smyslu § 5 odst. 8 písm. d) lex U., jde tak o poněkud odlišnou situaci. Žalovaný poukázal na to, že výše uvedené ustanovení je stále součástí lex U., a proto je žalovaný povinen jej aplikovat. Žalovaný má tak i nadále za to, že žalobci dočasná ochrana zanikla ještě předtím, než se žalobce registroval k prodloužení dočasné ochrany do 30. 9. 2024. Žalovaný je proto přesvědčen, že není nečinný, když žalobci nevyznačil štítek prodloužené dočasné ochrany.
16. Dne 14. 10. 2024 zaslal žalobce soudu vyjádření k aktuálnímu vývoji v judikatuře Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“), ve kterém odkázal na rozsudek ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29. Dále soudu sdělil, že žalovaný pozměnil svou praxi, a na webových stránkách uvádí, že udělení kanadského víza představuje překážku udělení dočasné ochrany pouze pokud cizinec do K. skutečně vycestoval. Žalobci by tak mělo být osvědčení vydáno.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu.

17. Soud má za to, že vymahatelnost vydání osvědčení je možná prostřednictvím tzv. nečinnostní žaloby (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2010, č. j. 2 Ans 1/2009-71, č. 2114/2010 Sb. NSS). Oproti tomu, pokud by se žalobce bránil toliko vyrozumění o nevydání osvědčení (vízového štítku), bylo by namístě podat tzv. zásahovou žalobu (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2013, č. j. 10 A 77/2011-78, č. 2907/2013 Sb. NSS). Soud si je vědom toho, že se projednávaná věc liší od věci řešené Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 15. 5. 2024, č. j. 14 A 11/2024-53, jehož závěry následně potvrdil NSS v rozsudku ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, ze kterých hodlá zdejší soud v podstatné části vycházet. Městský soud totiž rozhodoval o žalobě proti nezákonnému zásahu, který spočíval v prohlášení zániku dočasné ochrany žalovaným. Nicméně skutkové okolnosti i aplikovaná právní úprava [žalovaným tvrzený zánik dočasné ochrany v důsledku uděleného víza k pobytu nad 90 dní v jiném státě podle (§ 5 odst. 8 písm. d) lex U.] jsou zcela totožné a záleží pouze na žalobci, zda se žalobou domáhá vydání osvědčení (nečinnostní žaloba), nebo zda brojí proti prohlášení zániku dočasné ochrany (zásahová žaloba).
18. Dne 6. 8. 2024 (po poučení soudem) navrhl žalobce Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) provedení opatření proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). Žalobce tedy využil prostředek ochrany, který umožňuje právní řád. Dne 5. 9. 2024 vydala Komise usnesení č. j. MV-120318-3/SO-2024, kterým nevyhověla návrhu žalobce na opatření proti nečinnosti žalovaného. Žalobce tedy bezvýsledně vyčerpal prostředek ochrany proti nečinnosti.
19. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
20. Soud rozhodoval na základě skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).
21. O věci rozhodl soud postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání. Žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili. Relevantní skutkový stav není mezi účastníky sporný a podstatné pro rozhodnutí věci je toliko právní posouzení těchto skutečností. Dokazování soud neprováděl.

Posouzení věci

22. Žalobce se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, který mu formou vízového štítku neosvědčil pokračování dočasné ochrany podle lex U.a.
23. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
24. Podle § 81 odst. 2 s. ř. s. je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.
25. Domáhá-li se žalobce vydání rozhodnutí ve věci samé, soud se zjednodušeně řečeno zabývá pouze tím, zda má žalovaný správní orgán povinnost takové rozhodnutí vydat a zda je s jeho vydáním nečinný. Pokud soud shledá na straně správního orgánu nečinnost, nařídí mu vydat

rozhodnutí, aniž by jakkoliv předjímal jeho obsah. V případě žaloby požadující vydání osvědčení je však situace jiná. Oproti nečinnosti při vydávání rozhodnutí je rozdíl v tom, že ani samotné osvědčení ani sdělení o tom, že ho nelze vydat ve smyslu § 155 odst. 3 správního řádu, nejsou přezkoumatelné soudem. Proto se lze domáhat jedině vydání osvědčení o konkrétním obsahu. Podstata nečinnosti zde proto nespočívá v absenci reakce správního orgánu, ale v nevydání požadovaného osvědčení v situaci, kdy na to má adresát právní nárok. Soud tedy musí posoudit nejen vlastní nečinnost správního orgánu, ale i skutečnost, zda má žalobce nárok na vydání osvědčení o určitém obsahu. Soud následně buď přikáže osvědčení vydat, nebo žalobu zamítne (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2010, č. j. 2 Ans 1/2009-71, č. 2114/2010 Sb. NSS, a ze dne 22. 1. 2010, č. j. 5 Ans 4/2009-63).

26. Relevantní skutkový stav, tj. dřívější dispozice žalobce dočasnou ochranou, skutečnost, že se řádně registroval a včas dostavil k vyznačení vízového štítku i získání kanadského víza, není mezi účastníky sporný. Žalovaný má nicméně za to, že žalobci zanikla dočasná ochrana právě v důsledku získání kanadského dlouhodobého víza, a proto mu nemohla být dočasná ochrana prodloužena. Žalovaný neuváděl žádné jiné důvody, pro které by žalobci dočasná ochrana zanikla.
27. Podle čl. 1 směrnice o dočasné ochraně je jejím účelem stanovit minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země původu [...].
28. Podle čl. 3 odst. 5 směrnice o dočasné ochraně se tato směrnice nedotýká výsadního práva členských států stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky pro osoby požívající dočasnou ochrany.
29. Podle čl. 7 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy mohou rozšířit dočasnou ochranu podle této směrnice i na další kategorie vysídlených osob, na něž se nevztahuje rozhodnutí Rady uvedené v článku 5, pokud jsou vysídleny ze stejných důvodů a ze stejné země nebo oblasti původu. Tuto skutečnost neprodleně sdělí Radě a Komisi.
30. Podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasnou ochranu, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.
31. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady se toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z U. dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze r. ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) u. státní příslušníci pobývající na U. před 24. únorem 2022; b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než U., kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na U., a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
32. Podle bodu 12 odůvodnění směrnice o dočasné ochraně z podstaty minimálních norem vyplývá pravomoc členských států v případě hromadného přílivu vysídlených osob zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasnou ochranu.
33. Podle bodu 17 odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady je toto rozhodnutí slučitelné s vnitrostátními systémy dočasné ochrany, které lze považovat za provedení směrnice 2001/55/ES, a lze je uplatňovat jako doplněk k nim. Pokud má členský stát vnitrostátní systém, který je příznivější než úprava podle směrnice 2001/55/ES, měl by mít

možnost jej nadále uplatňovat, protože v uvedené směrnici se stanoví, že členské státy mohou pro osoby požívající dočasné ochrany stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky. Pokud by však vnitrostátní systém byl méně příznivý, měl by členský stát zajistit doplňková práva stanovená ve směrnici 2001/55/ES.

34. Podle § 5 odst. 8 písm. d) lex U. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě.
35. Zdejší soud již výše uvedl, že bude vycházet z právních závěrů NSS uvedených v rozsudku ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, se kterými se zcela ztotožňuje. NSS uvedl, že „*důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., není v souladu s čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, a proto jej nelze s ohledem na přímý účinek těchto ustanovení směrnice aplikovat.*“ Podle NSS je přitom tento závěr zcela zřejmý a nezůstává tak prostor pro jakoukoli rozumnou pochybnost (*acte clair*), a nebylo tak zapotřebí v dané věci položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU. NSS shledal, že jsou relevantní ustanovení směrnice o dočasné ochraně (srov. výše) natolik jasná, přesná a bezpodmínečná, že jsou nadána přímým účinkem, který brání aplikaci pravidel vnitrostátního práva, jež jsou s nimi v rozporu.
36. NSS zdůraznil, že členské státy jsou povinny zajistit osobám požívajícím dočasné ochrany minimální standard vymezený směrnicí o dočasné ochraně, přičemž členské státy mohou těmto osobám poskytnout i podmínky příznivější, z čehož ovšem *a contrario* vyplývá, že členské státy nejsou oprávněny stanovit osobám požívajícím dočasnou ochranu podmínky méně příznivé než ty, jež vymezuje směrnice o dočasné ochraně.
37. NSS také zdůraznil, že z žádného ustanovení směrnice o dočasné ochraně či z její systematiky nevyplývá, že by unijní normotvůrce koncipoval dočasnou ochranu jako subsidiární institut a že by vnitrostátní právo mohlo stanovit udělení dlouhodobého víza ve třetím státě jako důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Naopak, směrnice o dočasné ochraně kategoricky požaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání dočasné ochrany.
38. Na základě výše uvedeného tak soud konstatuje, že žalobci nezanikla v důsledku získání k. víza dočasná ochrana, neboť získání víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě není důvodem zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany podle § 5 odst. 8 písm. d) lex U.. Žádný z účastníků netvrdil (a soud ani nezjistil) jiné skutečnosti, které by vedly k zániku dočasné ochrany žalobce. Soud má tak za to, že žalobci byl správně vydán vízový štítek č. 900762674, kterým mu bylo osvědčeno prodloužení dočasné ochrany do 31. 3. 2024.
39. Podle § 7b lex U. nebyla-li dočasná ochrana na úrovni Evropské unie ukončena a zároveň bylo Radou Evropské unie rozhodnuto o jejím prodloužení, pobyt cizince, kterému byla v roce 2022 nebo 2023 udělena nebo prodloužena dočasná ochrana na území České republiky, se ode dne 1. dubna 2024 do dne 30. září 2024 považuje za pobyt za účelem dočasné ochrany, jestliže se cizinec zaregistroval k jejímu prodloužení do 15. března 2024 způsobem podle odstavce 3 (odst. 1). Dostaví-li se cizinec do 30. září 2024 postupem podle tohoto ustanovení k vyznačení vízového štítku, považuje se pobyt takového cizince na území České republiky za dočasnou ochranu až do 31. března 2025. (odst. 2) K prodloužení dočasné ochrany je cizinec povinen provést registraci prostřednictvím elektronického

formuláře, který je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra (dále jen „registrace“). K jinému postupu se nepřihlíží. Za dítě mladší 15 let provádí registraci jeho zákonný zástupce nebo osoba, která je oprávněna za toto dítě jednat. Registrace je dokončena zasláním potvrzení o registraci na adresu elektronické pošty, kterou cizinec uvede v registračním formuláři. Potvrzení o registraci obsahuje termín a pracoviště, kam se má cizinec dostavit pro prodloužení dočasné ochrany formou vyznačení vízového štítku. (odst. 3).

40. Žalobce byl od března roku 2022 držitelem dočasné ochrany s tím, že mu byla následně prodloužena do 31. 3. 2024, což osvědčoval vízový štítek č. X. Žalobce se zároveň v souladu s § 7b lex U. registroval dne 18. 2. 2024 k prodloužení dočasné ochrany prostřednictvím elektronického formuláře a dne 16. 7. 2024, tedy ve lhůtě stanovené § 7b lex U., se dostavil k žalovanému pro osvědčení prodloužení dočasné ochrany formou vyznačení vízového štítku. Byly tak splněny zákonné předpoklady pro prodloužení dočasné ochrany. Soud proto konstatuje, že žalovaný je nečinný, když žalobci neosvědčil vízovým štítkem prodloužení dočasné ochrany, přestože žalobci dočasná ochrana z žalovaným tvrzeného důvodu nezanikla, a zároveň žalobce splnil formální zákonné požadavky pro prodloužení dočasné ochrany.

Závěr a náklady řízení

41. S ohledem na shora uvedené soud podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému, aby do 5 pracovních dnů od právní moci tohoto rozsudku žalobci osvědčil oprávnění k pobytu na území České republiky vízovým štítkem vyznačeným žalobci, a to ve formě prodloužení dočasné ochrany ve smyslu § 7b lex U. Soud zároveň konstatuje, že aby mohl žalovaný dostát této povinnosti, je nezbytným předpokladem součinnost žalobce, který se musí mj. k vyznačení vízového štítku dostavit ve stanovené lhůtě (5 pracovních dní od právní moci rozsudku). Soud považuje za přiměřenou lhůtu toliko v trvání jednotek pracovních dní, neboť úkon žalovaného není administrativně náročný (nevede se žádné řízení). Na rychlém vyřízení věci je přitom naléhavý zájem s ohledem na zánik předběžného opatření, které do právní moci rozsudku zatímne upravovalo poměry žalobce a zároveň již uplynula nejzazší zákonná lhůta (30. 9. 2024), ve které se mohl cizinec dostavit k vyznačení vízového štítku podle § 7b lex U.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, tudíž mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který byl v řízení zcela úspěšný, soud přiznal náhradu v celkové výši 10 200 Kč. Tato částka se skládá toliko z nákladů zastoupení ve výši 10 200 Kč, které tvoří odměna za dva úkony právní služby ve výši 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a repliky k vyjádření žalovaného podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a tři paušální náhrady hotových výdajů v celkové výši 900 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupkyně žalobce neprokázala, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a ani soud tuto skutečnost z veřejně dostupných databází (Administrativní registr ekonomických subjektů) nezjistil. Žalobci proto nenáleží náhrada této daně. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. října 2024

Lenka Oulíková, v. r.
předsedkyně senátu